

CK.0000064132

KHÁM PHÁ

P. Feynman

Surely you're joking,
mr. Feynman!

Feynman

chuyện thật như đùa!

YÊN
EU

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

Feynman

chuyện thật như đùa!

Chủ biên

VŨ CÔNG LẬP

PHẠM VĂN THIỀU

NGUYỄN VĂN LIỄN

<http://khoa hocvakhampha.com.vn>

"SURELY, YOU'RE JOKING, MR. FEYNMAN!"

Copyright © 1985 by Richard P. Feynman and Ralph Leighton.

All rights reserved.

Bản tiếng Việt © Nhà xuất bản Trẻ, 2012

BIỂU GHI BIÊN MỤC TRƯỚC XUẤT BẢN ĐƯỢC THỰC HIỆN BỞI THƯ VIỆN KHHTH TP HCM

Feynman, Richard P. (Richard Phillips), 1918-1988

Feynman - chuyện thật như đùa / Richard P. Feynman, Nguyễn Văn Liễn, Nguyễn Huy

Viết dịch. - T.P. Hồ Chí Minh - Trẻ, 2012.

442tr. : 20,5cm. - (Kiến thức Bách khoa).

Nguyên bản: Surely you're joking, Mr. Feynman!

1. Feynman, Richard P. (Richard Phillips), 1918-1988. 2. Nhà vật lý - Hoa Kỳ -- Tiểu sử
3. Khoa học -- Truyền cười. I. Nguyễn Văn Liễn. II. Nguyễn Huy Viết. III. Ts: Surely you're joking, Mr. Feynman!

530.0924 -- dc 19 ISBN 978-604-1-00403-0
F435 Chuyện thật như đùa

Richard P. Feynman

Người dịch: NGUYỄN VĂN LIỄN - NGUYỄN HUY VIỆT

**Surely you're joking,
mr.Feynman!**

Feynman
chuyện thật như đùa!

NHA XUẤT BẢN TRẺ

Mục lục

Lời nói đầu	7
Lời giới thiệu	8
Các cột mốc quan trọng	9

PHẦN 1 TỪ FAR ROCKAWAY ĐẾN MIT

Cậu bé sửa radio bằng suy nghĩ!	12
Những trái đậu leo	25
Ai lấy trộm cánh cửa?	31
Tiếng La tinh hay tiếng Ý?	46
Luôn tìm cách thoát	49
Sếp nghiên cứu hoa học của công ty Metaplast	53

PHẦN 2 NHỮNG NĂM Ở PRINCETON

"Chắc là anh đang đùa, Feynman!"	68
Emmmmm!	76
Bản đồ con mèo?	80
Những bộ óc khủng	90
Pha màu sơn	95
Một hộp công cụ khác lạ	99
Những người đọc ý nghĩ	104
Nhà khoa học nghiệp dư	107

PHẦN 3 FEYNMAN, BOM, VÀ QUÂN ĐỘI

Những kíp nổ bị xìt	118
Thủ tập đánh hơi	125
Los Alamos nhìn từ bên dưới	128

Kẻ cắp bà già gặp nhau	167
Chú Sam không cần bạn nữa!	192

PHẦN 4 **TỪ CORNELL ĐẾN CALTECH, TẠI THÂM BRAZIL**

Giáo sư đạo mạo	204
Có câu hỏi nào không?	217
Tôi muốn một đô la của mình!	223
Anh hỏi thẳng họ à?	228
Những con số may mắn	238
Lại là tay người Mỹ!	246
Mister ngoại ngữ	273
Tất nhiên rồi, ngài Big!	274
Những lời mời phôi từ chối	289

PHẦN 5 **THẾ GIỚI CỦA MỘT NHÀ VẬT LÝ**

Anh sẽ giải phương trình Dirac chứ?	298
Lời giải 7 phần trăm	311
Mười ba lần	323
Nghe như tiếng Hy Lạp!	326
Nhưng đó là hội họa sao?	328
Điện có phải là lửa không?	352
Thẩm định sách bằng bì	364
Một sai lầm khác của Alfred Nobel	383
Mang văn hóa đến cho các nhà vật lý	396
Ngộ ra ở Paris	403
Những trạng thái khác lạ	418
Ngụy khoa học	429

Lời nói đầu

Những câu chuyện trong cuốn sách này đã được thu thập không chính thức và không có hệ thống trong suốt bảy năm chơi trống rất thu vị với Feynman. Tôi tìm thấy sự hài hước trong mỗi câu chuyện, và sự kinh ngạc trong toàn bộ sưu tập: Đôi khi khó tin là từng ấy trò điên điên tuyệt vời lại có thể xảy ra trong cuộc đời của một con người. Việc một người có thể sáng tác ra nhiều trò tinh nghịch vô hại như vậy trong cuộc đời chắc hẳn phải là một nguồn cảm hứng.

Ralph Leighton

Nhân lần xuất bản bìa mềm của Norton

Hơn mười năm kể từ khi *Feynman: Chuyện thật như đùa* ra mắt bạn đọc, sự hứng thú về Richard Feynman vẫn chưa bao giờ ngưng nghỉ. Điều đó nhắc tôi về cụm từ cửa miệng, mà ông nói với đôi mắt long lanh vào những năm cuối đời "Tôi không chết đâu!"

Ralph Leighton

Lời giới thiệu

Tôi hy vọng rằng những câu chuyện này không phải là những tư truyện duy nhất của Feynman. Những hồi tưởng ở đây là một bức tranh xác thực về phần lớn tính cách của ông – nhu cầu gần như bắt buộc phải giải những câu đố, tình nghịch mà thông minh, không khoan nhượng với sự gian dối cũng như thói đạo đức giả, và tài năng của ông trong việc giành lợi thế đối với bất kỳ ai đang muốn áp đảo mình! Cuốn sách này là một tác phẩm đọc tuyệt vời: Kỳ quặc, sắc, mà vẫn nồng nhiệt và rất nhân văn.

Dù sao đi nữa, cuốn sách cũng mới chỉ khắc họa bên rìa yếu tố cốt lõi của cuộc đời Feynman – đó là khoa học. Chúng ta thấy nó ở chỗ này chỗ kia, như thể vật liệu nền trong một phác thảo nào đó, nhưng chưa bao giờ như tâm điểm của cuộc đời ông, điều mà các thế hệ sinh viên và đồng nghiệp của ông đều biết. Có thể là không có cách nào tạo dựng được một chuỗi như vậy những câu chuyện sống động về chính bản thân và công việc của Feynman: thách thức và thất vọng, sự phân kích che úi thông thái, niềm vui sâu sắc của hiểu biết khoa học là nguồn hạnh phúc vô tận của cuộc đời ông.

Tôi còn nhớ khung cảnh mỗi khi đến dự một bài giảng của Feynman thời còn là sinh viên của ông. Feynman thường đứng ở phía bục giảng mỉm cười với mọi người khi chúng tôi bước vào, gõ nhẹ những ngón tay theo một nhịp điệu phức tạp lên bề mặt màu đen của cái bàn để dụng cụ minh họa ngang nơi ông đứng. Khi những người đến muộn đã ngồi vào chỗ, ông cầm viên phấn lên và